

סגן גדי אל זבולון שלמה ("שחיף")
961841
בן רחל ומשה
נולד ב- כ"א טבת תש"ז 13.1.1947
התגייס לצה"ל ביולי 1965
שרת בגדוד "אריות הגלן" (17)
נפל ב- כ"ח איר תשל"ז 7.6.1967
על מורדות הר עיבל
במלחמת ששת הימים.

גדייל זבולון שלמה,

בן משה ורחל. נולד ביום כ"א בטבת תש"ז (13.1.1947) בג'נפר טירקון. רואשית חינוכו, עד כיתה ז', היה שם, במושב, ובימי החופש, בנואו עם אמו לנקור בקיבוץ שדות ים. (כי חורייו היו מיזדי הקיבוץ) מצאו חן בעייו חני הילדים במקומות והוא ניקש להישאר כמשקה. סוף סוף הגיע י"ב הביבאטו אמו לשם. אהב ספורט וחשתין לסייע הימי של "הפועל", כי מעוד-חיבכ את הים. חבי הקליטה בקיבוץ לא היו קלים בשכלו אולם לאחר שגדל והתגבר עליה נתקבל בחכירה. מטבחו שקט היה והעמיך לשוחב - בעיקר בענייני פוליטיקה. היה מעורב בגעשה בעולם הנדול ובתרחש בעולמו הקטן. בקיבוץ סיימ את לימודיו חתיכוניים וממן הרואו לעזין לי את עכוזת הנמר לסיום כיתה י"ג עשה על הנושא. "המעינות הערכתי בישראל"; עבוזה זונדרשה מaterno קריאה מרובה עיון ופגישה עם אישים שונים. אהב ילדים קטנטנים; שיחק איתם זוגות ותמיד היה חיון מרוחך על שפתוני. עניין רב גילה בעיתונות אף כי שאל לעסוק בזיהומייה.

בולי 1965 נouis לצה"ל במסגרת נח"ל ואחרי תקופה הטירונות עבר קורס ט"פ ונם קורס צניחה. תמיד אמר שמלתמה בוא תבוא לך והוא חיכה לך ותיה. מוגן לתת את כל אשר לו - ואמנס נך היה: במלחמת ששת הימים היה עוד באמצעות שירות הסדיר - וכקרוב שנערן בשם ניומן השלישי לקרים, הוא כ"ח באינן תשכ"ז, (7.6.1967) על מරזות, חרב יעכל, בשעת טיהור קני התונדרות. שם, מצא את מותו-הובא למונחת עולמים בבית הקברות הצבאי בנהריה. אחרי נפלו חועלה לזרות טון. במלאת שבעה הוציא קיבוץ שדות ים עלון וכו מוקדשים כמה עמודים לזכלו: ולמברוחו אף ב"שלושים" לנפלק הופיע עלון. בחומרת "אשר נפלו במלחמה" של הקיבוץ המאוזן הועלה זכרו.

"יהי זכרו ברוך"

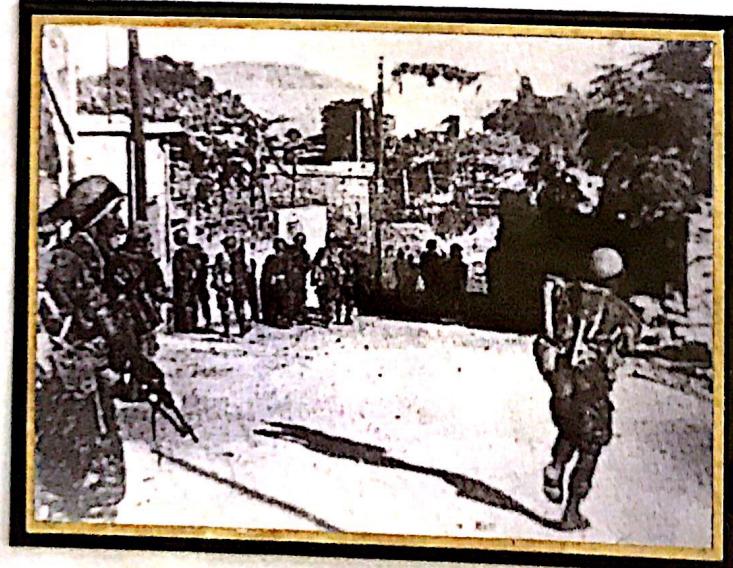
חומר-דקע ללחמת גדור 17 במלחמת ששת-הימים

המלחמה התחלה ביום ה-5 ביוני 1967. בשעות הבוקר החלו מטוסי חיל האוויר לפעול בעומק מצרים, והשמידו את חיל האוויר המצרי. במרחבי סיני פרצו קרבנות שרין בשירון. בשלב מאוחר יותר, לאחר שסוריה וירדן הפיעלו נגדו את חיל האוויר שלהם, הניבו מטוסינו גם בשטחים. כוחות "גולני" התרכזו בצדון הארץ. תקופת התמתנה קווים שפרצו הקרבנות הייתה ארוכה ומורטת עצבים. רק זמן זה נצל לгибוש יחידות ולאינטנסיביים יפוזרים בלילה כהכנה לחימה הצפופה. כבר אז נתגלהה "רוח גולני", כאשר חיללים רבים, אשר השתחררו מצה"ל סמוך למועד המלחמה ועדין לא שובצו ביחידות המילואים, באו מיד לידיים והצטרכו למחרור החיללים החדש כדי מובן מאליו. "נוצר מכב שהיתה לי בעיה את מי להשאזר למטה, אם הפעולה תertia על גבי חולמים", נזכר אחד המפקדים.

בום שלישי (השני למלחמה), נקראה והטיבה לחזית הירדנית. לוחמי גדור "אריות הגולן" הצטרכו לחטיבת שרין שפרצה לכיוון שכם מעורפה, ומשימות היזמת לטהר את העיר לאחר נתגלהה בה התנגדות.

"לא ידעו מה מכב העניינים. תחילת השבנו שסקט שם. התחלנו להתקדם לתוך העיר, ולפתע נורה לעברנו צורר יריות מכיוון בנין המשטרה. רק אז הנטלת להרגיש שנכנסנו ממש לקרב".

גדור 17 בפתחי שם

תיאור הקרב

תק' כדי תנועת הפלוגות, חחלו צלפי האויב לפגוע בכוחותינו. למרות האש המדויקת והפלת הנפגעים הכהנות נעה לפני המשימות, פל' ג' ד' תפסו בערך את מקוםן. פל' א' ב', שהיו צרכות לחדרו פנימה עד מערבה לעיר, התקדמות היה אטיות יותר עקב אש הצלפים. החמצע עד כאן היה שפל' ג' ד' א' נמצא מבינה טופוגרפיה במקומות שלוטים, ופל' ב' בחתקדמותה נתקעה במקום נחות בסביבת בית הקברות. כל זאת בוגרתה החלה לטור את קני ההתגוזות בחזרם למצבים. בטיביות שעה 00:12 קיבלתי הודעה ממש' סגן דב על כ-10 נפגעים ושאש הצלפים חזקה עד כדי חסר אפשרות פל' ב', לאחר מס' מפשים קודם לבן עם פל' ב', מותך רצון להכנס את כל' בא' עברו את באנז'י ימני (ממורחה) ולהתקדם בחיפוי פל' ב'. בטעמו זה החלו צלפי האויב לפגוע גם בניו. התקדמות על פני קני ההתגוזה, בשתו כדי הקרב אגוי מתקבל דיווח על התקדמות לעברי, ואית אישיות ממש' ב. חסמו התפתח והוירט לסת לאחור, אבל מאוחר יותר היה החמש, החמות במקומות, היית תפוט מחשאות. בתנאים כאשר חזרתי לעבר מפל' בא' תחת של אט התהරות עלולות מעלה פל' ב', נפצעת. מרגע זה התקשרתי עם הסמג'ז שאהעט פל' ג', ד' מזרחה ומעל, והורייתי לו לרוץ למפגש שהיה ברור לשינוי כדי למסור לו תנחיתות ושיטשיך את הפעולה. הסמג'ז ירד, קיבל את הפקודות והחל ביצועו. בחזרתי אל נקודות המפש, בהתאם לחזרות המג'ז, קיבלתי דיווח מפל' ג' על נפגעים רבים ובמצב קשה, ומארח שאש האויב חזקה ומחזיקה, יש ללבוא זהלים. במקביל קיבלתי את ההודעה מפלוגה א'.

הוריתי לפלוגה א' לפנות מיד את הנפגעים בכוונות עצם, ובמקביל החרמתי זחל'ם עם מרג' 18 מ"מ. העמיסתי עליו את הד"ר עס' עוד אלונקי וזנו לפל' ב'. הגענו לפל' ב', ואז החל המש' סגן יהודה נוכנייר בעזרת הד"ר לפנות את הנפגעים. קבעתי את עמדת הפיקוד בשלב זה בקצה העליון של בית-החברות. להלן ההוראות שניתנו:

א. פל' ב' – לאחר גמר ההתרוגנות ופינוי הנפגעים התקדם ותתפסו את שלושת הבטים הנמצאים ממערב, זאת צפונה מערבה לה.

ב. פל' ד' – המשיך להתקדם לעבר המזוק האוזום השולט על כל הכפר, תטהר בדרך חוליות צלפים ותתמקם שם להגנה.

ג. פל' ג' – תגע מיד לעבר הגבעה מזרחה למצווק של פל' ד', תסrox את השטח מחוליות צלפים ותתמקם שם להגנה.

ד. פל' א' – תמשיך להתקדם ולטהר את שורת הבנים העליונים הצפוניים של שם עד לבניין עם העמודים.

ה. פל' מס' י"ט – תגע מיד לעבר נקודת המפגש היכן שהאוטובוסים נמצאים ותאבטח את האוטובוסים, על שלושה בניינים הנמצאים מזרחית למצווק פל' א' מימין ופל' ב' משמאל ומפניים ותשטטל על שטח.

ו. פל' בא"ח – תגע מציג שטאל מתחת לבית הקברות עד שתמצא במקביל ומותחת לפלוגה א' ותתמקם שם תוך כדי טהרה חציר שלו.

ז. פל' מ"ז – תגע מיד לעבר נקודת המפגש היכן שהאוטובוסים נמצאים ותאבטח את האוטובוסים, וכל זאת עד החשכה, לאחר שקבלתי הוראה מהמ"ט חטיבת שרין להפסיק תוצאות עד החשיכה. הפל' החלו בתנועה תוך כי התקlications בחוליות צלפים, אותו השמיד, והתמקמו במקומותיהם עם חשיכה. יש לצ依ן שפל' מ"ז נעה שלא בהתאם להוראות יותר פל' מס' י"ט והתמקמו מזרח. בשמעי על כד החلطתי לצרף את הפלוגה המיחודת עם מ"ט מס' י"ט ישייהו רייזמן, עקב חשכה קבלתי הוראה מהמ"ט חטיבת שרין לנעו אליו אישית על מנת לקבל הוראות. נעתי אליו מיד וקבלתי הוראה להפסיק האש ולחתמקם היכן שאני ממוקם למשך כל הלילה.

בצרכי ההוראה ותוך כדי הלילה המשכתי לפנות נפגעים וגם צידתי את כל הפלוגות בתחמושת, מים, מזון ותוספת של תחמושות אישיות. עם בקר קבלתי הוראה מהמ"ט להعبر את חלק הכבושים ע"י למחר' חטיבת שרין שטורן אחרית ולגע מיד עם כוחותי לעבר פילון.

הערות: א. יש לצ依ן שטורן כדי מהלך הקרב המ"ט התקשר עם סגן ראש העיר לצורך כניעה, וכתוכאה מזאת קיבלתי פעמי"ט מספר הוראות לחפטיק האש, אך אש הצלפים לא פסקה. הוראות היו לירוט אך ורק למקור האש בלבד ולא לפגוע בארכרים.

ב. בקרבת זו היו מספר גילויי התנדבות לרווחת אש בשטחים פתוחים לקראות כוחות, ופינוי נפגעים של חילילים והמפקדים.קשה לתאר במילים מעשים אלו, אך הם יועברו בנפרד כהמלצות לצליישים.

(-)

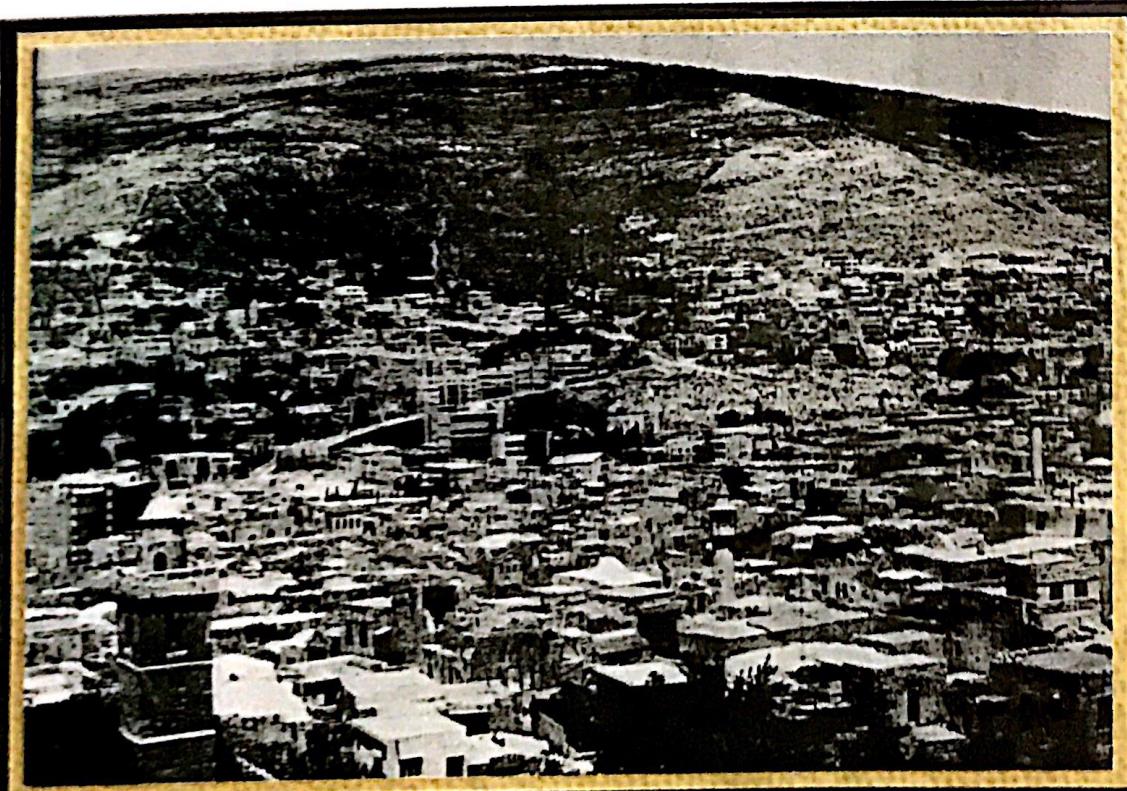
משה יוסף, סא"ז
מפקד גדרה מ"כ

טיהור שכט לחימת גדרה המ"כ

הקרב על שכט החל, כאמור, בתקופה לכניית העיר ללא קרב – תקופה שהזוקה על ידי הדוגלים הלבנים המרוביים שהתנו ססו ברחבי העיר. בשל כך הושחתה הפתיחה באש ליד חמשטרה, ונס לאחר שעינוי האויב מאשליתו ופתח בהתנדות, לא פסק מחרט חטיבת שריון ממאציו לחסוך הן את דם לוחמיו והן את דם תושבי שכט. בمسגרת זו ניסה המ"ט, מן השעה 14:00 ואילך, לأتיר את ראש העיר המתתבא, כדי שזה יכריז על כניעתו. כן הגביל ביודען, בשלבים השונים של הקרב בתוך העיר, את עוצמת האש שהופעלת על ידי כוחותינו, וכך דחה את הצעת מפקד הסיוע להפעיל את ג' התומית, אשר פרס בשעות הצהרים בצוות טולואה. מאידך הכבידה עובדה זו על פעולות ג' המכ"ם של חטיבת גולני, שעשו עסק בטיהור הקטע הצפוני של שכט.

לקראת ביצוע המשימה הנזכרת קיימים מפקד ג' המכ"ם קבוצת פקודות, בה הציג את תוכניתו, לפיה תוכנסתה ללחימה בשלב ראשון ארבע פלוגות (שתי פלוגות מ"כים ושתי פלוגות נח"ל) במקביל – במנגמה להבטחת השתלטות מהירה. זאת – כאשר הפלוגות א' ורב תפענה בשני רוחבות המקבילים לכיבוש הראשי (פל' ב, כשבימה המג"ד וחוף"ק, תטור את הציר התיכון, וαιלו פל' א – את הציר העליון), בעוד פלוגות ג'ד, בפיקוד הסמג"ד, תשתלטנה על מזרות הר עיבל ותטהרנה את הכוחים שבhem. אשר לשאר הפלוגות – הפלוגה המס"עת, הפלוגה המיזחת, ופלוגת הבאייה – קבע המג"ד כי הן תוכנסנה לקרב בשלב שני. יוזק כדי פועלות פלוגה ב', נפצע המג"ד כאשר פגע כדור בזרעו, שעבר דרך המחסנית. הפיקוד הועבר לסמג"ד.

שלם

דרך הקרבות של חטיפת גולני

גולני
שלוי

"חטיפות גוליל וחנייקס" מונחים וטריבצת
גולני באנטיפריז 1948 לאן עתת פלאז'
42 שנות לחייה אויבודם. מורים אפרה"

קבוצת פקודות לפני ליעד

ב' תכונעה עם האויב חזרה חזרנו לאולן
ה ניט ב' צבאי, בכך שארון שלח את חילופי
הפגנות על צבאי אורהם מתרבי חפוץ.
תקופה יתגלו שהבוי צוינו עי המפקדה

ה נט' נסבטי טרמי שטחן מתקבץ כהן
אלה נסבטי טרמי שטחן מתקבץ כהן
ה נט' נסבטי טרמי שטחן מתקבץ כהן
אלה נסבטי טרמי שטחן מתקבץ כהן

חילו חטיבת "גולני", או זו מטבח

זה מיט מספר שאנו, מגיל החנבה, ממתינים לקרבתה הצעירה עם האויב הסורי הרובץ למטוצה
אויבזה הוא שהזדהgments העיקרי למכה שנפתחה ביום ב' השבע, בכך שארון שלח את חילופי
ה'פתה' שפוגרב לא רחם באזרחים שלוים, וכן לאיחד בהפגנות על שובי אורהם במרחבי הארץ בצע
"אריות הגליל" השתתפו בכיבושם של שכם, מהירותו ותקיפות לחימתו של הגוז צוינו עי המפקדות
חמלנות. צלי.

גוזה רעם יגוחית את "גוזה" צוינו על מטבח האויב וחילו בצעו את כל משלוחיהם ביעילות, ט
כאשר הונחתה עליהם אש אויב עילה.

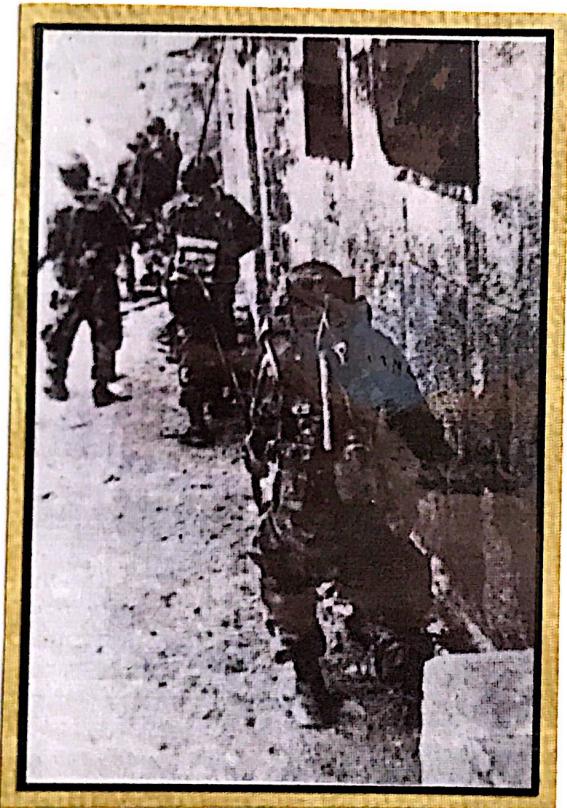
לאחר שהוכרע האויב בדרום ובמרכז, מתקרב היום לטפל באויב הסורי, אותו אויב שלא נחץ על
די צחיל מאז מלחתה השחרור עד היום.

לכם, חילו "גולני", נעדו מישות מכריעות בקרב זה, ובטוח אני בכוורכם ובעו רוחכם לבצע כל
משימה שנקל. לוחמי "בעלן!"
עם הנtan הפקדה – עליו להרי הגלן והם באויב.

מפקד החטיבה

**לוחמי גדרה 17
בשם**

מאת: ר' נח קדר

לא פיטויי, כסגנון ואנומולוגים גראנטור. מול מושבם, היה זו כמות מושבם, בקבוק אוון גאנטה עזרו בו אן ווילס בז'ן מונטג'ו. מונטג'ו, אונרין מיטון כל כי רשות לנטירל, פול ליליאנס שוד אונס, כוונת נטירל, מונטג'ו היליריים שארה לנדר לנדר מונטג'ו. מונטג'ו גאנטה לאן גאנטן, גאנטה והאלן לאן האלן לאן גאנטן לאן גאנטן. מונטג'ו אונרין ואנומולוגים גאנטן. אונרין פיטויי סיט והובני היה אונרין דען.

לכבוד צו גזירות מלחמת כבשנות
הלאני לודגה מאנטופוליס. אך מרבית
ההנאות הפלגלו גם מוד אנטופוליס. כל אחד צייר
למי שיקר וטובי. וכל אחד צייר
לולדז'ה והם נזהר. גולמי אמר כי
בגראן גומז פאלסיה צייר גולד זיגר. ואנו
אנו גולד זיגר לא צייר לא גולד זיגר.
או רוחנית נסגד גולד זיגר. או
ההזרקן או רוחנית נסגד גולד זיגר. או
לכבוד גולד זיגר. כלכלה כבשנות
הנאות שפה נסגד גולד זיגר לא מלחמות

פתחו את הדלת.

אנטון לא קיבל כל מהדרן. ואמר נא
ההבדד כי הנקודות נקבעו כמי הודיע של
כמתה וקט. זה גוזך לאחסן בבריאן
ולונגרון בברשונה והירות כדי של מירט
בניזה כביהיל ומלוקט אדרות או שירט
כבו יאנטן.

רוני גונן, היה חבר גרעין נח"ל בקיבוץ גונן אשר לרגלות „הרמה הסורית“, ערב מלחמת ששת הימים. בפרוץ המלחמה נעה יחידתו אל מעבר ל„קנו הירוק“ – לשכט. קטיעים מיוםנו, המוקדש לזכר מפקדו, זבולון גדי אל, שנפל בקרב על כיבוש שכט ניתנים בזה, במלאות שנויות למלחמות ששת הימים.

ובמיוחד ייצאו מושחת. והוראה היה
עלות במעלה התה' במצער באמצעות החטמאות והזיר
באמצע האוטובוס.

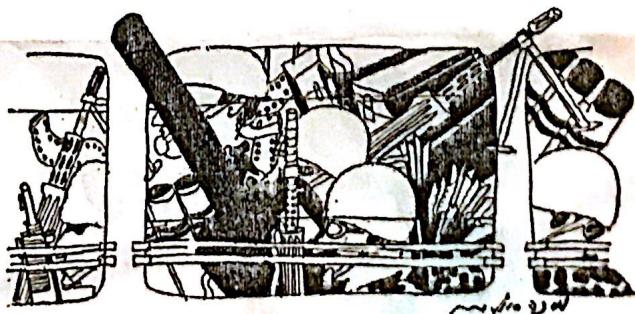
בלי ירי

ומ אונִי גומסְטַן לְתָנוּמָה, מִדי פַעַם
חֵרֶב מִתְהֻווֹרָה. הַתִּיהְקֹרֵב לְזָוִותָה, וְמִשְׁוָרוֹתָה
אָמַרְתָּ, אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים מִכְרָב לְגַבּוֹלָה. דָבָר
וְהַזָּה לְהַקְבִּיל בְּלִין הַדָּחֵב: מֵהַ
סְמָמָה לְכֹרֶב כְּלֵי גַּבּוֹלָה, מֵהַ
סְמָמָה לְכֹרֶב צָבָבָה. אֲמֹבָן גַּרְבָּן
בְּאַיְוֹן כָּפֵר צָבָבָי. אָךְ מִן
כְּלֵי גַּבּוֹלָה, כְּלֵי צָבָבָה.
כְּלֵי גַּבּוֹלָה, כְּלֵי צָבָבָה. רַמְשָׁבָן, גַּנְמָטָן
מִכְלָאָה, פְּסָקָתָן, אֲוֹנוֹן גַּמְבָּרָבָן, גַּבּוֹלָבָן

7.6.67 יומן ר' יוסט
בשעה אחת לאחר החצות החלטנו להפסיק
לרכמי פנויים ומוגמות, שמנלו לא רוח
מאותנו. מדי עטם והתרומות מצחצחו אורה
שנזהה לאט ואירה את סכיבת
גבורינו ים.

רוחת עבר נאכלת תוך
כדי נסיעיה. כמה קריטו-
נים של מנות קרב נפת-
חו, בקמתה האוטובוסות.
קובפסאות השימוריים נפתחו ו'-
חחלו לעבר אהורה כשבל אחד
שולח מהן משחו באגבויות
ברוב הקופפסאות שהגינו אליו
חייה יותר לכלה מאשר אוכל,
אך בכל זאת מאנתי משחו ג'-
הארונות נסבטיים.

ברבע עשור והארצדים נהנו פקדת ל' גלגולים נסמיים לנגן כדי לעלה לרמה', נסעים למדורות ויתן קיום והק' מפי' "דרורים דרכיה". ווד' גם קדר מפואר והן נגנדו כל צדוק מוכן ל' תקנות, אך אונטולוגים לא זה. דרכך רברך, שמאכטן לשאבה ואומם בבחות לילית השירה לדרכך. לפ' קיוו הנסעה בראה היה שהמנגה היא עצב בתי שאן.

המכתבים האחרונים שלתב זבולון

בנ"ז קג ג' ג'ר, פאנגננה פ' יט צ'קפיק זל ה'ר-פ'ז/ט'ז
כאנקע אונז'קע רוחמ'א"י, מתקופת זל ח'ז'ז.
ערפַּה פ' יט פ' יט נפקע, פאנז'קע דע גוֹלְדִּיכָּר אַזְזִ'י
אַכְתָּה זל פֿאַן אַסְאָל אַחֲרֵיכָם.

גאָלָה פֿאַגְּנָה ר'ז'ז'ז אַכְתָּה זל ז'לְטִין גַּלְדִּיכָּר
ג'ר, פֿאַגְּנָה ז'לְטִין פֿאַגְּנָה :

מאָת : מ"מ כבִּישׁ, זְבוּלֻן גְּדִיאָל,
אַל : ה-מ"מ שִׁבְּוֹא עוֹד שְׁבוּעִים בַּלְבָד, יְאַמְּנִינִי.

חולף עוגר הזמן והנה ימים מספר שאנו צועדים קדימה.
שוב לא יחוּרוּ ימִים אלו.

שורות הקמח ישארו להר בלבד...
פֶּטְרוּלִים לא ל'... וגעגועים יהיו הם מנה חלקיים בלבד!

אך עם כל זאת, חקופה זו נחדרת היא. כאן אתה חש את ישראל הקטנה,
ודא לך מ"מ כבִּישׁ – אם אתה יורד מכאן מבלי לחוש אותה הרבשה נחדרת
של מקום קדוש, שככל אחד מוכן לחת עצמו על הגנת המקום הזה, הרי זה
"ג" שלא!!!

מ"מ כבִּישׁ חדש, אם קראת כל זו לא נשאר לי אלא לומר לך דבר אחד:
למען ישראל כולה ולמענן אתה, בצע את כל המופל עלייך על הצד הטוב
bijoyter, רק כך תרגיש את הטוב שבכל ההר הזה.

ועתה עלה ושם כי רק עוד חמישה-עשר יום לך.

שלום שלום ולהתראות כאשר משפחותינו יביעו לכאנן בקוו מס' 9 שיפעל
כל يوم בישראל המאוחדת.

ס"ג"ם זְבוּלֻן גְּדִיאָל

מק' שדוּח-ים.

לאמא של רגשות!!

הגענו למקומות שקט ויפה. אנו מרגישים כאן נחדר. האוכב מצויין, ובכלל מוחכים כבר למשהו.

אם אשלח לי חבילת עם הרבה פירות,

(אחים פלאה)
מסרי ד"ש הם לallah, סודי וסנה.

אם יש ידיעות ממנה כתבי מה נשמע אצלם, ובמו-כך את הדאר-הצמאי

שלו.

שלום ולהתראות -

שלר זבולון,

מחב אחרון, יום לפני נפילתו בקרב.

אם אזכיר שלום!!

הנה פרצה המלחמה והיא גדולה. אך להםعربים יהיה זה בודאי הסוף. אך אנו מתחוננים לחזזה, لأن לא ידוע,

בחתי כרגע גם לallah, כל האיזור שם מופצץ, אך אנו כאן משיבים להם הרבה יותר مما שהם נותנים לנו. שמעתי שהמחנה ליד הכפר הופצץ. מילא, הנזק לא גדול, והם "חטפו" את שלהם.

אם איך אתה מרגישה? אני מרגיש מצויין.

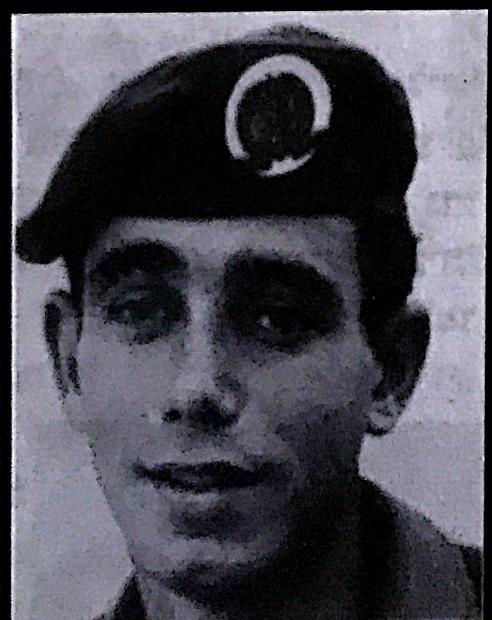
אם הרגישי טוב,

חזק ואמץ.

מסרי ד"ש הם לסנה, סודי ולallah,

שלום ולהתראות -

מבעך זבולון.

הספרדים

אמנון בר-יוסף

מפקד הפלוגה של זאביק בתקופה האחרונה.

הבעת לייחידה שלי בעודך קצין צעיר ושותע מרדץ.

לא נתקלה בכלל קשיי ההשתגלוות לחבריך החדשם וליחידה השונה, מפני ש郎, זבולון, היו ידידים ומקרים בכל מקום.

זוכר אני אותך כשצעדה לקראח סיום קורס המכ"ט בתחילת דרכך כמפקד בנח"ל.

אנו המפקדים שלך ידענו - כשניתן לך פיקוד על כחה ואחת עוד חניך, היה עוזה זאת בכורה הפשוטה והטביעה ביותר, האופיינית לך כל-כך, חבריך היו נשמעים לך כאילו היה מפקדם מזה זמן רב. ידעת להזכיר הרבה משלך, הצלחת לילד סביבך גוף של חברים נאמנים ואחראים. היו ברוח ונשמה של מפקד טוב.

במסגרת החטוסקה על הר-הצופים, שהייתה ממושכת וקשה, זכורני שידעת בדיקוק מה גודל האחריות המוטלת על כתפיך ולא אומר בדברים נשאות בתפקיד אחראי זה, כי ידעת: זו משימה וצריך לבצעה.

להרבה מאד שכחים זכה משך, שדות-יס, מפיר.

היה מוכן תמיד להתווכת ולהוביח לכל אחד שהמשך שלך הוא הטוב מכלום. אהבת את הקיבוץ, את החברים ואת הילדים, את כולם.

הרבא על עצמן לא נהג לספר, אך זכורני כי בהיותך אמי על הרה-צופים הרביה להזכיר וננהנית להוציא את חמונת חברתך מריס, וזה חסנו כולם כי אתה יודע לאחוב - היה ממש נרגש וככל-כך אנושי...

זאביק, אתה נהרגת כגיבור - נהרגת כשלכת בראש המחלקה שלך, לקרה משימה שנקראת לעשוות. הליכחך בראש חיליך, היה זה צעד כה טבי שהיה טבעי בנישמך בחוק ברזל: מפקד הולך בראש. הלכת קדימה כאילו רצית בגופך לחפות ולהגן על כל 40 החיללים שהין בפיקודך, ואמנם הם הלו כו אחראי בלב בטוח ובחרגת אחירות רבה, שאחת הענקת להם. אישיותך האצילה נקטעה באמצע, לא תהיה עוד אחינו לעולם, כי הלכת ולא חשוב.

זכור אותך תמיד, זבולון, כי אין אפשר לשכוח אותך, מפקד, חבר ובן יקר.

מספר אלישע,

שהיה עם זאביק מחלילת הטירונות
ועד היוות מפקדים באוותה ייחידה.

חמיד כשב אני חושב על זאביק אני מתייך. המרצ' שלו וכשרונו הפטפטנות
שתייה מפוחח בנו, העלייזות, משairyim بي זכרונות נעים ובעיטס כולם
משעשעים. אף מהיות האחרון לחייו (בטרם נניסתינו לעיר שכם) גותרו
לי זכרונות בהם היה זאביק פעיל ותמי, עיר וחוסס.

ימי הזיכרונות:

המג'ישה הראשונה עם זאביק - רזה, גבורה, גלחב עד כי קשה ממש
לעצרו כשהוא מתלהב, מספר או מדובר. העלייבו קאת זכרונות מהתקופה בה
היינו יחדיו באפעל ואחיקנו מההומור שלו. בתקופה הראשונה של הטירונות
קרה המקרה המעצב כשמסרדו בטעות את שמו של זאביק, כבן שנחרג מפתלך -
חנו. זכורני - בהלווייה שהיתה ב"גבעת-חיים" ערכנו מסדר כבוד, שבסופה
זאביק תหมวดט, למרות שהכל היה קזר וזאביק נראח בריא. לאחר מכן
שאלתיו מה היה לנו, והוא השיב כי לא יכול לשאח את מראה האם השוכלת
(הוא קישר זאת אליו ואל משפחתו וביעיר חשב על מצבה של האם).

בקרים מכאים:

אותה עלייזות, אותו סיפורי חוויות בקול-דם ובחולחות שלו,
אותם "קיטוריים" שאף פעם לא באו ברצינות וחמיד נהנוו לשמעם בשל
התומור שלהם. נדמה לי שזאביק לא היה מסובל להתרגז ליותר מכמה שניות,
בי המרצ' שלו ואופיו עמדו בניגוד גמור לבך. בכל שיחה נטל חמיד חלק
פעיל אף עלייז בקולו החזק ואף פעם לא היה אדיש לתרחש סביב.

בסוף קוורט מכאים - ההזבוח. קיבלנו דפים לסתן בהם היכן בראוננו
להיות מוצבים, כלומר לאיזה גדור במסגרת הפיקוד. זאביק ביקש להיות
בגדוד הנח"ל המוצנחת. שוב היינו יחד בהשתלפות מכאים שכלה קוורט
贊יתה. הקורט - שפע של חמוןנות ממנה נחרטו בזוכרוני, "הגלגולים
הנוסףים" שקבלנו בעונש על תעלולים ותחכםויות;

זאביק עונש בגלגולים נוספים יותר מכולנו, בשל חעלולייו הרבים.
האוירה ביןינו הייתה נחדרת, מזב הרוח מרום וגם הרמננו קאת את האך
ולפעמים יותר מדי.

* * *
זאביק — הנער שהיה לעלם נועז
ליהם. בנה המושב, חובב הילדים ועדין
גורש, שמילודות חתר להיות חוק ומגן

חברים מוספרים

— פשאינו נוצר בואביך, עולח חוויה
על פני. ואביך לא ידע לכעוס ולרונו. חיה
נדלק — ומיד כבבך, וסובב כלו צחוק
ועליצות. מדבר חיה "שופתת", ושופת את
כלנו ב"קיטורים" מטבחים, ובסיורים
מזרומיים ומשעשעים. כשהיינו בקורס צניחה,
זכה זאביק תמיד ב"גילגולים נספחים", בשל
תעלולייו רודביס, שלא יכול לחינמל טהרת.
— כשפרגצה המלחמה — חתקנסנו לכינוי
שכם, כשמטרתנו טיחור העיר. בסתום
עכרנו להפסיק". שם נשתי עם ואביך,
למרות חיעיפות והמתה חרב — פצע זאביק
גלה (בלורחת), ונור אוותי לתחרות-קליעה,
לעוני חילילים החזוקים.

— ואביך אהב את חבען. רצת להיות
מפקד בו. כליכן התהאה ב"סמי הפסים"
שקיבל — שנמר אט קורס ח"מ'ם. עדיין
אני ווכראנו את סיעתו המשותפת לבסיס,
עעדינו שנינו ברוחותיהן מתחוים, זקר
פ"ס ומלאי נאווה — וטפוק עמי, שפה
מעשי זואו רב"ס — ואני רב"סית, לפטע
עערנו מציעידנו קזבוח, וכמו מכתחטמל
חיכח בנו חזקן. סטס, נך, באמצע ח'
רחוב, פתאום נוכחנו שאיש אינו חולק
לנו "בבוד מליכם", וחרוחה אפלו אינו
מקDIST מבט לשני הפסים החזוקים לשדי'
ולוינו. אחריך כתב לי זאביק: "אמנס
רב"ס זה, "כלו", אך בכל זאת אני כבר
מפקד". ומה רב חיית אושרו שנמר את
קורס תקניים. סיוף רב מזא גתפקינו
חדש, וידע לשאת לאחריות חכבהה.

— כשדובר על חילich לנחל"ל — חיו
כמה בים שטענו, כי "חנן" זה לא צבא".
חיחוי שקס נדע דעת זו היה זאביק.
ואמנם, בבואה חעת, עס כל רצונו לחתנייס
למודיעין, יצא לנחל"ל וראה בכך תפקיון
צאבי גמלוא-טומחה-תמלחה.

— מתחת לעטשה החזוק וחברתניות
חביבה חיתה באביך נפש רכה ורנטה.
מחברת-שריריו, שאיש לא ידע על קיומה,
וונגלייה רק לאחר מותו, הדאגה לאמא
שנשארה בכפר, בעוד הו נמצא בקייבא,
וכדוםת.

— זוכוינו מקרת אחד שחשף לפני מקצת
מהצד "השני" של זאביק. כשהיינו בטירר
נות, נהרג במלחמות בחורו מנבעתחים.
בנסיבות נספרוromo של זאביק כנפול לפסי'
פחתו ולחבירו בסדוטים. באנו להלויה
בגביעתניים, בתום המיסוד התפוסט זאביק.
לאחר זונן ספר לוי, שלא יכול היה לשאת
את מראה חאס השכלה. בכלל הטעות
חנוראה, סייפה, ראת לנדייעינו את אמן
שלו ואת משפחתו וחבריו.

— כשתהנעה הידיעה על נפילתו לביתו
שבכפר-טיסיקינו — לא רצת איש להאמינו
בכך. בקרוב המשפחה חיתה חריגת זאביק
"מחזסן", מפי המות, לאור התקורה העמוי'
איב מתקופת הטירונות.
— נס בימי המלחמה והונגות נדמה היה שטי'
ייחור שאין צריך לדאוג לו הוא זאביק,
שםו חמימות דואנים לו.
אלא שנס קורה רק פעע אחות...

שודותים (המשך חבירים)

זאביק גדי אל

שדותים

נולד ב-13 בנובמבר 1947

נפטר ב-8 ביוני 1967

זאביק — מפקד מחלקת לוחמים בקרבות
זה".

באותה צו קדמון שלובים הם בחינוי
השנתיים — צו החיים וצו הגוננות עליהם.

בפסקוק שנחמת על חיננו — "ברדייך היי"
— נשק צרחיים את צריה-קרבון, וכל
הם מתגלגים בדמיינו, ועל דמיינו מדריך
לדור.

זאביק גולד, והציוויל הזה של שליחות
מוגנת — בלבו. מילדות, כך מספרים
חבריו, רץ ראשון, בקורבר-בור, לקחת את
עתון הילתה, כשלעולם המאורעות וההתה'
רחשויות ההיסטוריה של זמנו חי בו
בהתמקדות נפשית, לא פוליטיקה של
יכולת סאלוני — אלא הוזהות פנימית
עם דפק ההחרשות, הקורא והמחייב
אותו אישית לשליחות של מעשים.

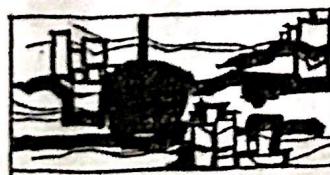
ומכאן — החחשת ההיסטריות החדרה,
הרגשות שאין מנוס לנו מלמלחמה. מקרים
קציניט הוא מתנבא במכחבו: אין ספק
שהמלחמה תגיע. ומכאן התמכרוונו האיר
הוא יעוד נפשי של קבע, ובכל האחריות
ההוריבית, כמפקד של לוחמים. זה"ל עבורי

אננו, שהכרנו אותו בצעירותו הנפה'
שית ובחן אהבת-האדם שבו, ידענו שפי'
קוד לאביך איננו עמדת-שלטן או יהה
ירה — אלא שליחות-מגן עלינה, המחייב
בת אישית.

במכוואות שכם, מנגנון אחד מחייב
מארכ'צלים, הוזדק ווינק ראשון אל
מול המאוב — ואו פגעה גם בו אש'
הצלפים —

עתה שמנינו פתוחים וכחולים, אדמננו
ירוקה, מוצקה וחונגה, אך גם הנומלים
זוק אלינו מן הנפש ומן העפר שעליינו
גמלנו.

בציורו עודה שני זיל (רכבים)

זאביק - -

ביקשו שאחוּב על חקופת שרוֹחַ באָכָא. הָן פֶּרֶק חַיִים זֶה, קָדֵר יְחֻקִית
אָךְ אַיְגַּטְנְסִיבִי, חָפֵם אַצְלָךְ מָקוֹם רָב וְתִיחַ בָּעֵל מְשֻׁמּוֹחַ מִיּוֹחָרַת בְּשִׁבְילַךְ.
לְכֹן לֹא יַחֲכֹן שִׁיטָּקָד מָקוֹמוֹ בָּתוֹךְ סִיפּוֹר חַיִין.

ובכל זאת, מה כותבים?

אמרו - מה הצעיה, זאביק הָרִי כָּל-כָּךְ הַחֲלָב מִן הָאָכָא. וְדָאי יַשְׁגַּן
הַרְבָּה תְּנוּיוֹת בְּהַן הִיה שָׂוְףַ, שְׁכָדָי לְתַעַלוֹתָן עַל הַחֲלָב.

אמת, דָרְךְ אֲרוֹכוֹת עַבְרָנוֹ יְחִיד, מַהְטִירָנוֹת, קָוָרֵס מַכְיָ"ם וְהַדְרָכָה
כַּמְכִי"ם בָּאוֹתוֹ הַגְּדוֹד, וְעַד לְקָוָרֵס קָצִינִים. הַרְבָּה חֻווּוֹת מְשׁוֹתְפוֹת עַבְרָנוֹ
עַלְיָנוֹ וּבָכְלָךְ זָאת, אַנְיִ מְתַלְבַּט.

הַיְתָה בָּרְךָ מִין מַזִּיגָה מְשֻׁוְנה. מֵאַד אַחַד - לֹא הִיְתָה בֵּין הַמְּנָהִיבִים
וְהַמְּצִינִים בְּקָוָרָסִים, בֵּין הַגְּמָרִים הַ"רְאַשׁוֹנִים". מֵאַד שְׁנִי - חַמִּיד הִיְתָה
עַלְיָזוֹ כַּשְּׁהִיה קַשָּׁת, כַּשְּׁהַמִּפְקָדִים הִיּוֹ מַטְרָטָרִים אַוְתָנוֹ, כַּשְּׁהִיה מְשֻׁעָם וְכַשְּׁהִיה
מֵיָּאָשׁ, שָׁמְרָת עַל מָוֶרֶל גְּבוּהָ. בָּעֵיקָר - כַּשְּׁהִיְינוּ עֲוֹשִׁים מָשָׁהוֹ שְׁנוֹתָן סִיפּוֹק.

כָּוָלָנוֹ אַהֲבָנוֹ אַוְתָנוֹ, הִיְתָה חַבְרָ, רָעַ, עֹזֶר וּמְשַׁתְּדָל. חַמִּיד הִיְתָה
אַיְכָּפָת לֹן גַּס מַהְאַתְּדִים. הִיְתָה בָּרְךָ פּוֹבְ-לְבָטְבָעִי, כֹּן, שְׁלָא נְכַע מַתּוֹךְ רְצָוֹן
לְהַתְּחַבֵּב עַל הַחֲבָרָה.

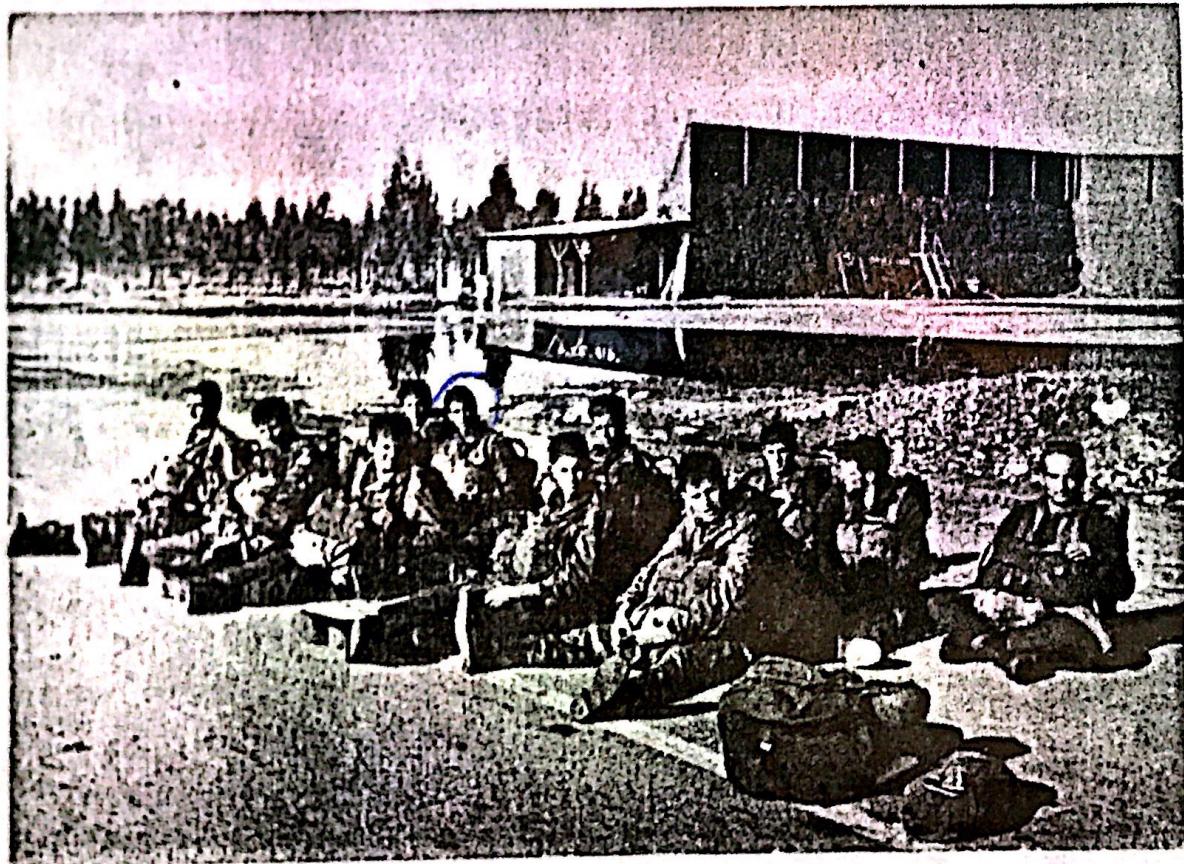
יַדְעָנוֹ, לֹא הִיְתָה בֵּין הַ"מְבָרִיקִים" בִּידִיעַת הַחּוֹמֶר, אָךְ רְצִית פָּאָרָד
לְלִמּוֹד וְלִדְעָת עוֹד. הִיְתָה מַבְּכָן לְשָׁמוֹעַ דָּעַתָּם שֶׁל אַחֲרִים, אָךְ יְחִיד עַס דָּה
יַדְעַת גִּיטָּב לְעַמּוֹד עַל דָּעַתָּךְ.

לֹא פָּעָם שָׁאַלְתִּי אֶת עַצְמִי, מַדּוֹעַ אַתָּה כָּל-כָּךְ מַתְּהַלְבָב מַהְזָּבָא? מַדּוֹעַ אַתָּה
רוֹצָח וּמַתְּבּוֹנָעַ לְחַתּוֹם בְּשָׂרוֹת קָבָע בְּצָבָא? הָרִי לֹא הִיְתָה זֶה בְּשִׁבְילַךְ, לְאוֹפְיִין.
נַדְמָה לֵי שְׁמַצְאָתִי לְבָסָוֶף אֶת הַתְּשׁוּבָה לְכָךְ: אַהֲבָת אֶת הָצָבָא כִּי הָוּ מָקוֹם בָּנוֹ
עוֹשִׁים הַרְבָּה, נִמְצָאים בְּפִעֻולָה חַמִּידִית - בְּמַחַח.

אַוְתָנוֹ מִשְׁכָּה הַפְּעוּולָה הַקְּרַבִּית, הַהִילָּה וְהַפְּרַמְקָנוֹת סְבִיב סִיפּוֹרִי הַגְּבוּרָה
שֶׁל הַצְּגָנִים. מַכְלֵד בְּדָרְגַּת נְהַגָּה וְהַחְפָּלָת. כָּל גַּנְשָׁא שָׁהִיה בָּוּ מִן הַ"קְּרַבִּיות"
הִיָּה מַעֲנוֹרָד בְּלִבְךְ הַד וּמַשְׁאִיר אֶת דִּישָׁוּמוֹ עַלְיךָ. בְּחוֹזְרִינוּ פְּשִׁיטָות, נִירּוּסִים

או חרגול מוצנעה, הייתה מספר על כך אחר-כך במשך ימים. ועוד היה מספר אחד הצעז' ידבטים שלך בהומור האופייני לך, כשהבולגנו סבירן מתגלגים מצחוק.

ידעת לצחוק, אף לצחוק עצמו. כל כשלון הפכת להלהצה ולבדיחה. אך מיד ישבח למדוד את הבועיה, לשנן אוחה ול"השחפשף" בה.

זאביק, לא היו בר התוכנות של איש צבא ולא פעם חשבתי לגשת ולאמר לך דעתי זו.

אר לא יכולתי להתעלם ושלא לראות את ההחלבות שלך העצומה, הנחדרת כל-כך ولو מן הדבר הפשוט ביותר ביוחר. פעמים רבות חיפה זה על השאר. אחד החיללים שהיה תחת פיקודך במלחמה היה לאחר מכון חחת פיקודי. בשוחחנו עלייך הוא אמר לי: "שמע, הוא היה גבר! היה קורע אוחנו. ממש משוגע היה לצבא". ההחלבות שלך, הרצון לפעול ולעשות – הם שעשו אותך "גבר", ובוחר לעניין בענייני חיליך.

כזה הם יזכירו אותך.

אני אזכירך בידיך עלייך וטוב לך...

אהבתני את התקופה בה שרתנו יחד, הרבה בזכותך. ידעת להוסיף הומור ועליזות לכל דבר בו עסקנו, וזה הקל במצבים קשים.

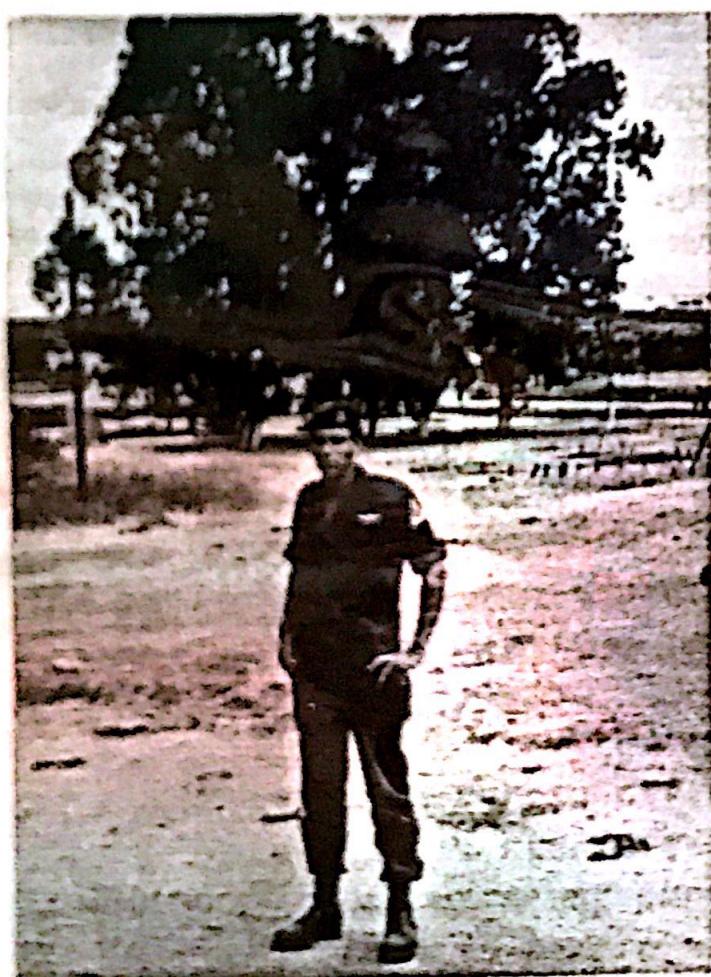
כזה אזכיר אותך.....

דליה.

תמיד היה ברור לזאביק, שהוא יהיה מפקד צבאו. לאחר מכן קשא היה להאמין, שהוא יעבור את קורס הקצינים, אך לאחר מכן אמרו שם זאביק החליט - הוא יעבור ויהי מה.

זאביק אהב את הצבא ומילא את תפקידו בראזון.

עם חילוץ הטירונות שליו, עמד זאביק בסוף הטירונות שלו - הינו באותו בסיס.

תמיד השתדל לקפוץ אליו לבמה דקוט, כדי להעלות לי את המoral.

הוא נהג לומר לי: "חראי שזה בכלל לא נורא. מתרגלים להכל. עכשו אנהנו מקבלים פקודות, אך עוד מעט ניתן פקודות לאחרים". "אני מאושר", אמר לי פעם אחרת, אין לנו הרבה חופש. כולם מתהננים לחזור הביתה ואני אוהב כל-כך להשתאר בשדה, בסדרה, - לעשות משהו".

אכן בתקופה קצרה זו הרגשתי שהוא מאושר מאד. אמנם, זאביק תמיד רצה להיות איש מודיעין וגם באבא שאף להגיע לבן, אך לא היסס להתנדב לנח"ל כשהיה צורך בכך.

יצא הראשון מבני הבהה לצבא ובמסלול המהיר של בני משקים בנח"ל סיים את הטירונות, קורס מכ"ם וקורס קצינים, והפך למפקד בצה"ל.

בתקופה זו חל בו שינוי רב. החבר, געשה רציני יותר, על אף שколоו עוד נשמע ברמה כלל הבית, בבוואו לחופשה שבת, והחיוך כמעט לא סר משפטיו.

זאביק מצא הרבה טיפוק והרגיש באחריות המוסלה עליו בתפקיד מפקד בצה"ל.

אליה שקמו מול אש
אליה שרצו באש
כל שנין ואינם, עוד ישם!
קמן מול נזירים, רצון בראש
הפטישם, כליבם של כולם...
הם ישם ויהיו לעולם,
בחור הנפלא,
בצורך העמיקלע ים ש...
בשתיקת המבעז מהם גלוילם
זיוון הנפי,
כמה קוצר האביב, כמה שותק, המישלט
כמה אילמים השירם למולם,
כל המילום הגדולות, מה הן מול אמא
אות,
אמא אחת של אוז מכוולם...

שם זיכרונו לא יסלח, שם שיכחה לא
מייחוק
שם אהבה לא תגניז עם הזמן.
אליה שכאן - לא יידעו, שוב, אם לשותק או
לצעוק
רק השתקות צועקות מעצמן...
הם ישם, כליבם של כולם...

20.6.07
אהרון ורדי
40 שנה לקרב תל פארח

"תל הגיבורים"

משפחות שכנות, לוחמים ותיקים וצעירים בעבר ובהווה ואורחים יקרים.

המקום בו אנו נמצאים ומהלכי הקרב על **תל הגיבורים** זהה, ידועים ומוכרים. התעלות והבונקרים המבוצרים מספרים את אשר אירע כאן במלחמה.

היום, לאחר 40 שנה, שוב נפגשים הלוחמים והמשפחות השכנות, נקרים, כוברים וمتרגשים כאשר פוגשים חברים בקרב.

בעמדי כאן היום לפניכם, **בשם הלוחמים, גיבורי גדור 12 בחטיבת גולני,** לוחמים שנאבקו וחרפו נפשם, לוחמים שנפצעו ואלה שזכו לראות את השלמת המשימה. נזכר ונאמץ אל לבנו את לוחמי השווון, הסיירת, מפקדים מהחטיבה שלקחו חלק בכיבוש התל.

בשם הלוחמים והגיבורים האלה אומר:

למדנו מאבותינו המייסדים וראינו את מאבקה של המדינה על קיומה עצמאוֹת לאורך השנים. ידעו שבכל עשור, נקרים מיטב בנייה לעת מבון לשמור על המולדת.

ואז, בשנת ששים ושבע שוב אימנו על קיומו. המצרים ריכזו כוחות בדרכם, הירדנים העבירו צבא לירושלים והסורים הפגיזו את יישובי אצבע הגליל.

הקרבות מתחילה, סיני נכבשת, ירושלים בידיינו, אך אנו, לוחמי גולני, עוד לא תרמו את חלקנו. חולף עוד לילה בצפיה דרכוה לקבלת הוראה. והנה עם עלות השחר הגיע הפקודה לעלות לרמה. שעון המלחמה עבורנו החל לתקתק. לוחמי הגדור מתיצבים אל מול המשימה אחוזי התרגשות מצד אחד ומנגד, דרכים ומותוכים לקרה הבאות. התארגנו על צידנו, עליינו על הזחל"מים ושעטנו לנקודות היערכות יציאה בקרב.

ברגעים המיעטים שעברנו בקרית שמונה ותושבים נופפו בידיהם להצלחתנו, עסך כל אחד מאתנו בשינון תפקידו, בשחזור התוכניות ובנהיכות מפקדי.

לקראת חציית הגבול אנו רואים את מטוסנו מפצעים את התל המבוצר זה אחר זה, מרגמות ה 120 מ"מ מרכבות את היעד, הטנקים נכנסים, המג"ז והגדוד כולם בעקבותיו.

ילדיים היינו, כמעט בגיל המדינה, לא כל ניסיון קרבוי, וכעת אנחנו בתוך האש בקרב הענקים, יורים علينا מכל הצדדים, פגזי טנקים מトンפים, ארטילריה ונשך שטוח מסלול פוגעים בנו, אבל אנו המצוידים בשק הנחישות מתעקשים להתקדם לbijouter המשימה. עוד כבורת דרך ואנו בתוואי ההטייה, חילינו נפצעים ונפצעים אך ממשיכים. וזו לפתע התוכנית משתנה, המג"ז דוחר צפונה ונחנו בכוחות חסרים אחריו, תמיד אחריו.

מטפלים תוך כדי תנועה בפצעים ובודקים מי הצליח להגיע למרגלות התל המבוצר לקראתביבו. זה רגע קריטי של היתעלות רוח הלוחם על כל כלי נשך העשו מפלדה. הדחף לעלות על היעד מלמטה למעלה, כך באמצעות הימים בשטח חשוף לאויב, עם רביע מהלוחמים כפי שתוכנן, רק רוח הלוחם, הדבקות והנכונות להקריב הכל, יכולים לעשות כן.

בלא מORA ופחד עולים הלוחמים במעלה התל, חלקם שוכבים על הגדרות כשר חי כי כדי שהכוורת יוכל להיכנס לתעלות. מעט זמן חולף וביעד הדרומי והטל הצפוני מתנהלים קרבות מרים וקשים של קבוצות לוחמים קטנות וארבע חיללים בודדים, שלעתים לא מבינים את המערכת כולה אבל יודעים את תפקידיהם ונלחמים זה לצד זה. עוד קטע נכבש ועוד בונקר הושמד. וזו מזורה ומצפון מגיעות תגברות של לוחמים שעדי לא מזמן נלחמו בשטח המשמדה וטיפלו בפצעים, התארגנו מחדש ועל מנת לסייע לכיבוש היעד כולם.

ריח אבק שריפה, פגעים וכבדורים לכל עבר, שלוש שעות של קרבות עיקש של קבוצות קטנות של לוחמים ומפקדים צעירים. לחימת פנים אל פנים של בודדים שלא הרפו, עוד מאמץ ועוד כאב ובשעה שש היעד נכבש והיה בידינו.

אספנו את מתנו ופצעינו, חברים, מפקדים וחיללים. הלב נחמצ, העצב משתלט. רק קבלת פקודה חדשה להמשיך למשימה הבאה, החזירה אותנו למציאות שעוד חיכתה לנו בהמשך המלחמה.

אין די במיללים ספורות לתאר ולסכם את המערכת.

היו לנו מטוסים והוא לנו טנקים, היו לנו זחל"מים ונשך וארטילריה, היו לנו טכניקות קרב וימי תרגול אבל בסופו של יום נחרטו כאן, על תל הגיבורים הזה, סמלי הדבקות במטרה, אומץ הלב, רוח הלוחם וההקרבה. גילוי האומץ הכריעו את המערכת.

שמות הנופלים חקוקים כאן בתל ובמורשת הקרב ורבים היו הם. אך תרומתו של המפקד הישיר כמכרעת בכל מערכת היא עדות הניצחון, אזכור ואומר בשם הלוחמים כי, בראש הכוח עמד מחנק, חבר, מפקד נערץ משכמו ומעלה - משה קלין. סמכנו והלכנו אחריו ונלחמנו בהשראתו.

במלחמה זו מפקדים הלו בראש וחילילם ניצחו את הקרב.

לוחמים ותיקים נשיא עצה אחת לצעירים המגינים היום על החומה, ראו מעשינו, מצו את הנכוון ותקנו את אשר טען תיקון, אבל תמיד תדעו כי זו שעתכם, על הבית הלאומי ועל נצח ישראל הנכם מופקדים.

זכור את לוחמינו שנפלו בקרב ונצרור את נשמתם בצרור החיים.

הרים, רק מרים זוג שיחקנו יהלום,
כעט עגלה ומכרתו.

היום כהר רגילהן הכהן איז -
ויהי לך, עז האחים!

הזכיר כלפֶך מהנה קבינה
וטה לטרון צי עז : -
זהו גורגן כבינה מהנה
ולכו גורגן כבינה מהנה